

Όψεις θρησκευτικής μισαλλοδοξίας - Η Ιερά Εξέταση

[Ορθοδοξία](#) / [Αιρέσεις](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ](#)

Στους πλέον απαίσιας φήμης μηχανισμούς καταστολής, που γνώρισε η παγκόσμια ιστορία, συναριθμείται και η «Ιερά Εξέταση». Θεσμός, που δημιουργήθηκε από τον πάπα Ρώμης Γρηγόριο τον Θ΄ κατά τον 13ο αι., αγκαλιάστηκε και ενισχύθηκε από τους διαδόχους του καθώς του δόθηκε, εκτός της χρήσης φρικτών βασανιστηρίων και η δυνατότητα να καταδικάζει ανθρώπους στο θάνατο.

Ο δαιμονικής εμπνεύσεως και απαίσιας μνήμης αυτός θεσμός υπήρξε μηχανισμός δίωξης, όπου ο φανατισμός και η θρησκευτική μισαλλοδοξία απέκτησαν, συν τοις άλλοις, και νομική κατοχύρωση σε χώρες όπως στην Ισπανία. Εκεί φανατικοί Ρωμαιοκαθολικοί βασιλείς (π.χ. Φερδινάνδος ο Καθολικός) στο θεσμό αυτό βρήκαν ένα έτοιμο μηχανισμό για τη δίωξη μέχρι και Αράβων και Ιουδαίων, δημεύοντας ταυτοχρόνως τις περιουσίες τους.

Με το πρόσχημα της περιφρούρησης της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας από τη δράση αιρετικών, η Ιερά Εξέταση ευθύνεται για ασύλληπτης σκληρότητας βασανιστήρια χιλιάδων αθώων ανθρώπων σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο όπου έδρασε. Αποφάσισε την καταδίκη τους στον διά της πυράς θάνατο και όχι μόνο σ' αυτόν, αλλά και τον στιγματισμό τους και τη δημιουργία κλίματος θρησκευτικού φανατισμού, μισαλλοδοξίας, ανελευθερίας και τρόμου.

Για να γίνει αντιληπτό, πως λειτουργούσε αυτός ο ασύλληπτης πορώσεως και διαστροφής μηχανισμός, θα περιγράψουμε με συντομία τη διαδικασία εξόντωσης ενός αιρετικού στην Ισπανία στα τέλη του 15ου αι.

Τον καταδικασμένο για αίρεση, ντυμένο με χιτώνα, κρατώντας αναμμένο κερι στο χέρι, τον περιέφεραν στους δρόμους της πόλεως, πλαισιωμένο από δομηνικανούς μοναχούς, που τον προέτρεπαν εντόνως και διαρκώς να αρνηθεί τα πιστεύω του. Στη συνέχεια η πομπή κατευθύνονταν, συνήθως, σ' ένα κεντρικό ναό, που λάμβανε χώρα μία θρησκευτική τελετή. Εκεί ο γραμματέας του δικαστηρίου, σε επήκοον όλων, διάβαζε τα σχετικά με την καταδίκη του ανθρώπου με την επισήμανση ότι η Εκκλησία δεν είχε πλέον κανένα άλλο μέσο για τη σωτηρία της ψυχής του και όφειλε να τον παραδώσει στην πολιτική εξουσία, για να εκτελεστεί η ποινή, που του είχε επιβληθεί.

Ύστερα από αυτό, με πομπή, οδηγούνταν στον τόπο της εκτέλεσης, που υπήρχε, ήδη, αναμμένη φωτιά. Του έκαναν την χάρη, μάλιστα, εάν ομολογήσει την ενοχή του προ της εκτέλεσης να τον στραγγαλίσουν πρώτα και ύστερα να τον κάψουν!

Τα όσα αναφέραμε, ασχέτως των διαφόρων παραλλαγών των μεθόδων βασανισμού, τρόμου και τιμωρίας, δεν εξαντλούν τη θηριώδη και φρικτή συμπεριφορά των ιεροεξεταστών και του μηχανισμού, που με φανατισμό υπηρετούσαν.

Δεν είναι, μάλιστα, τυχαίο το γεγονός, ότι ο πολύς Ντοστογιέφσκυ, χρησιμοποίησε αυτόν τον απαίσιος μνήμης θεσμό, για να περιγράψει, με τον Μεγάλο Ιεροεξεταστή, στο κορυφαίο έργο του «Οι αδελφοί Καραμάζωφ» την έκπτωση της Δυτικής Εκκλησίας. Σ' αυτή την ενότητα του έργου του εκφράζει τη δριμύτατη κριτική του σ' ένα αλλοτριωμένο θεσμικό καθίδρυμα, που μέθυσε με την εξουσία της δύναμης.

Επιπλέον, περιγράφει κατά τρόπο αριστοτεχνικό και το διαζύγιό της με την αληθινή διδασκαλία του Ευαγγελίου με τη διαχρονική επισήμανση ότι η Ρώμη υπέκυψε λόγω της αλαζονίας της, στον τρίτο πειρασμό του διαβόλου, να θελήσει, δηλαδή, να κυριαρχήσει πολιτικά πάνω στον κόσμο.

<https://bit.ly/3oQC6tj>